

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ' בטבת תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

יבמות - צ"ט

1. **ברייתא - יש חולץ לאמו מספק, לאחותו מספק, לבתו מספק. כיצד יתכן?**

- א. אמו ואשה אחרת היו להן שני בנים זכרים, אח"כ חזרו וילדו שני זכרים במחבא ונתערבו הוולדות, אח"כ מתו בעליהן והבן הוודאי של כל אחת נשא את אם חבירו ומתו שני הוודאים, נפלו שתיהן ליבום לפני מי שהוא ספק בנה. מספק כל אחד יחלוץ לשתייהן - נמצא חולץ לאמו מספק.
- ב. אמו ואשה אחרת ילדו שתי נקבות במחבא ונתערבו, ולכל אחת מהנשים היה בן מנישואים קודמים, ובאו אחיהן מן האב של הבנים ונשאו את שתי הבנות שנתערבו, ומתו בלא בנים - האח מן האב של כל אחד מהם חולץ לכל אחת מספק - נמצא חולץ לאחותו מספק.
- ג. אשתו ואשה אחרת שילדו שתי נקבות במחבא ונתערבו, נמצא שאחת בתו שלו, ואחת בתו של בעל השניה. ובאו אחיהן של הבעלים ונשאו את הבנות שנתערבו, ומתו בלא בנים - כל אחד חולץ לבתו מספק.

2. **ר"מ אומר: יתכן איש ואשה המולידים יחד ילדים השייכים לחמש אומות. כיצד יתכן?**

ישראל שלקח עבד ושפחה כנענים מן השוק, ולהן שני בנים שנולדו לפני המכירה ונתגייר אחד מהבנים - נמצא אחד גב ואחד עובד כוכבים. אח"כ הטביל את העבד והשפחה לשם עבדות ונזקקו ונולד - נוסף כאן עבד. שחרר את השפחה ונזקקו ונולד - נוסף ממזר. שחרר אף את העבד ונזקקו ונולד - נוסף ישראל. [ובא לחדש שעכו"ם ועבד הבא על בת ישראל - הולד ממזר]

3. **כיצד יתכן אופן שמוכר את אביו להגבות אמו כתובתה?**

ישראל לקח עבד ושפחה כנענים מן השוק והטבילם לשם עבדות ולהם בן שאותו לא קנה הישראל. אח"כ שחרר את השפחה ונשאה, וכעת דינה כישראלית, ועמד וכתב כל נכסיו במתנה לבנה - כשמת נמצא זה מוכר את אביו להגבות לאמו כתובתה. החידוש: א. שעבד כמטלטלין והברייתא כר"מ שמטלטלין משתעבדים לכתובה. ב. בדרך אחרת - עבדים כקרקע ולכן משתעבדים.

4. **האשה שנתערב ולדה בולד כלתה, והגדילו התערובות ונשאו נשים ומתו בלא בנים נמצאו שתיהן נופלות ליבום, אלא שספק מי האחים - כיצד דינן?**

אחד מבני הכלה הוודאי חולץ לשתייהן ולא מייבם כיון שכל אחת מהן ספק אשת אחיו המותרת לו, ספק אשת אחי אביו האסורה לו. אבל בני הזקנה הוודאין או חולצין או מייבמין, כיון שספק אשת אחיו וספק אשת בן אחיו - ובכל מקרה מותרות.

5. **באופן הנ"ל כשמתו הבנים הוודאים. כיצד נוהגים?**

אם מת בן הזקנה - התערובות חולצין ולא מייבמין. כיון שלאחד מהן, היבמה היא אשת אחי אביו. אם מת בן הכלה - אחד חולץ תחילה ואחד מייבם. כיון שאף למי שאינו יבמה היא אשת בן אחיו שמתורת.

6. **כהנת שנתערב ולדה בולד שפחתה - כל אחד מהם ספק כהן ספק עבד. כיצד דינן?**

- א. הרי אלו אוכלים בתרומה, וחולקין חלק אחד של תרומה בגורן, ואינן מטמאין למתים, ואינן נושאין נשים בין כשרות בין פסולות.
- ב. הגדילו התערובות כופין אותם לשחרר זה את זה - נושאין רק נשים ראויות לכהונה, ואינן מטמאין למתים, ואם נטמאו - אינן סופגין הארבעים מספק. ואינן אוכלין בתרומה, ואם אכלו - אינן משלמין קרן וחומש מספק, ואינן חולקין על הגורן, ומוכרין את התרומה שלהם והדמים שלהן, ואינן חולקין בקדשי המקדש, ואין נותנים להם קדשים, ואין מוציאין קדשים שלהם מידיהם, ופטורין מן הזרוע ומן הלחיים ומן הקיבה, ובכור שלהם יאה רועה עד שיסתאב, ונותנין עליו חומרי כהנים וחומרי ישראלים.

7. **לר' יהודה נותנים להם תרומה רק כשבאים שניהם יחד. לר' יוסי יכול שיאמר: אם כהן אני תנו לי, ואם עבד כהן אני תנו לי בשביל רבי. במה נחלקו?**

במקומו של ר' יהודה מי שהיו חולקין לו תרומה היו נוקטים שהוא מיוחס, לכן החמירו. במקומו של ר' יוסי לא היו מעלין מתרומה ליוחסין.

אמר רבי אלעזר בר צדוק: מימי לא העדתי אלא עדות אחד, ובקשו להעלות עבד לכהונה על פי. ולא שהעלו ממש שהרי אפילו על בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידן. והיה זה כשראה אחד חולק בגורן בלא רבו במקומו של ר' יוסי, והלך והעיד במקומו של ר' יהודה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)